

Αντικείμενα Μπάουχαους – Ασκήσεις υλικών

ΣΧΟΛΕΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

12–15 ετών, 2 ώρες, 3 διδακτικές ενότητες

χειροτεχνία, αφή, πειραματισμός, έκθεση

προπαρασκευαστικός κύκλος, υλικό, θεωρία των σχημάτων, συνδυάζεται με

τις ενότητες 1, 2

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ

Για τις ασκήσεις διπλώματος χαρτιού και σχημάτων: **Χαρτιά και φύλλα μεταλλικά ή πλαστικά διαφόρων χρωμάτων και ποικίλου βάρους, ψαλίδια, χάρακες, κόκκαλα βιβλιοδεσίας, περφορατέρ, σπάγκος**
Για το πειραματισμό με τα υλικά: **Χαρτιά διαφορετικής υφής και ποικίλου βάρους, φύλλα (φυτών), χορτάρι, πηχάκια, μαλλί, υφάσματα, σπόγγοι κ.ά., ψαλίδια, κόλλες στικ, ταινία**

ΟΔΗΓΙΕΣ

Σε αυτή την ενότητα, οι συμμετέχοντες θα ασχοληθούν με διάφορα υλικά, κατά το πρότυπο του προπαρασκευαστικού κύκλου του Μπάουχαους. Με χρωματιστά χαρτιά διαφορετικού βάρους θα κάνουν ασκήσεις διπλώματος, στις οποίες θα διερευνήσουν τις ιδιότητες του χαρτιού, την εξέλιξη της σταθερότητας μέσω των διπλώσεων και των πιθανών σχημάτων.

Με μια πολυποικίλη συλλογή διαφόρων υλικών, όπως χαρτί, ξύλο, ύφασμα, μαλλί, μέταλλο, πλαστικό, φύλλα ή χορτάρι θα πραγματοποιηθούν περισσότερα πειράματα. Μπορεί να αναγνωρίσει κανείς τα υλικά μέσω της αφής; Πώς μπορούν να συνδυαστούν τα υλικά ώστε να προκύψουν νέα αντικείμενα;

Οι σπουδαστές του Μπάουχαους δημιουργούσαν στον προπαρασκευαστικό κύκλο τρισδιάστατες δομές, στις οποίες η σχέση υλικού, κατασκευής, λειτουργικότητας και δημιουργικότητας βρισκόταν στο προσκήνιο και είχε στόχο την καλύτερη δυνατή παραγωγή με την παράλληλη ελαχιστοποίηση χρήσης υλικού, δαπάνης ενέργειας και χρόνου. Η συγκεκριμένη ενότητα υιοθετείται το σκεπτικό των ασκήσεων αυτών. Οι συμμετέχοντες προσεγγίζουν τα υλικά σε βάθος, με παρόμοιο τρόπο όπως στον προπαρασκευαστικό κύκλο, και κατασκευάζουν τα δικά τους μικρά αντικείμενα και έργα τέχνης.

Βήμα 1: Οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν αρχικά ένα χαρτί για το δίπλωμα και θα το εξετάσουν ως προς τις ιδιότητές του. Τι υφή έχει η επιφάνειά του; Και, όσον αφορά τη σταθερότητά του, μπορεί να σταθεί όρθιο χωρίς να πέφτει;

Βήμα 2: Στη συνέχεια, το χαρτί διπλώνεται σύμφωνα με τις οδηγίες διπλώματος ενός βασικού μοτίβου. Υπάρχουν ορισμένα έτοιμα παραδείγματα που οι συμμετέχοντες μπορούν να δουν και να προσανατολιστούν με βάση αυτά – ανάλογα με την ηλικία και το βαθμό δυσκολίας μπορούν να προκύψουν απλά ή και πιο σύνθετα σχήματα και δομές. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πρόκειται για ελεύθερες ασκήσεις και ότι το ζητούμενο δεν είναι να επιτύχει κανείς μια συγκεκριμένη, δοσμένη μορφή. Στη φαντασία δεν μπαίνουν όρια!

Βήμα 3: Τώρα το χαρτί εξετάζεται ξανά: Από το επίπεδο χαρτί έχει πλέον δημιουργηθεί μια κατασκευή ή ένα τρισδιάστατο αντικείμενο. Πώς συμπεριφέρεται αυτό όσον αφορά τη σταθερότητα; Πώς επιδρούν το φως και οι σκιές στο σχήμα; Πώς συμπεριφέρονται άλλα χαρτιά ή φύλλα πλαστικού κατά τη δίπλωση; Με τι θα μπορούσε να συμπληρωθεί το αντικείμενο;

Βήμα 4: Προκειμένου να προσεγγίσουν τα υπόλοιπα υλικά, ζητείται από τους συμμετέχοντες να κλείσουν τα μάτια και να ψηλαφίσουν μικρά δείγματα υλικών. Τι αίσθηση δίνει το μαλλί στο χέρι; Και το ύφασμα; Ένα κομμάτι μέταλλο; Τι είναι μαλακό, τι είναι ψυχρό, τι ταιριάζει στην κίνηση του χεριού, τι όχι;

Βήμα 5: Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες μπορούν από τα διάφορα υλικά να κατασκευάσουν δικά τους αντικείμενα ή κολλάζ, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στο πώς μπορούν να συνδυαστούν τα διαφορετικά υλικά και οι επιφάνειες..

Βήμα 6: Όταν τα αντικείμενα είναι έτοιμα, τοποθετούνται σε ένα «εκθετήριο» (ένα βάθρο, ένα τραπέζι ή ένα ράφι) και παρουσιάζονται στο χώρο του εργαστηρίου (π.χ. στη βιβλιοθήκη). Έτσι, δημιουργείται μια μικρή συλλογή από αντικείμενα του Μπάουχαους, που μπορεί να συμπληρωθεί από άλλα εργαστήρια.

Εναλλακτικά: Οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν για τη συλλογή των αντικειμένων Μπάουχαους να ανατρέξουν και στα φύλλα χειροτεχνίας της Ενότητας 1 ή στα γλυπτά από φως και σκιά της Ενότητας 2.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Ο αρχιτέκτονας Βάλτερ Γκρόπιους ίδρυσε το 1919 τη Σχολή Μπάουχαους με την αξίωση να συνενώσει την τέχνη με τις εφαρμοσμένες τέχνες. Στόχος της σχολής ήταν να εκπαιδεύσει έναν νέο τύπο καλλιτέχνη, που θα δημιουργούσε στο χώρο του βιομηχανικού σχεδίου και της αρχιτεκτονικής προϊόντα κατάλληλα για τη βιομηχανική μαζική παραγωγή. Η Σχολή προέβαλλε την ιδέα να διαμορφώσει διαδικασίες της ζωής και, κατ' επέκταση, την κοινωνία συνολικά, εστιάζοντας στη δημιουργία καθολικών έργων τέχνης μέσα από την ομαδική εργασία στο πλαίσιο μιας κοινότητας. Ταυτοχρόνως, καθοριστικές συνιστώσες του παιδαγωγικού προσανατολισμού ήταν η διεπιστημονική προσέγγιση και ο πειραματισμός.

Στην αρχή της φοίτησής τους στη Σχολή Μπάουχαους όλοι οι σπουδαστές παρακολουθούσαν έναν εξάμηνο προπαρασκευαστικό κύκλο, όπου διδάσκονταν με έναν παιδαγωγικά καινοτόμο και πειραματικό τρόπο τη χρήση των υλικών και τις βασικές αρχές σχεδιασμού. Οι σπουδαστές κατασκεύαζαν τρισδιάστατες δομές, στις οποίες η σχέση μεταξύ υλικού, κατασκευής, λειτουργικότητας, δημιουργικότητας βρισκόταν στο προσκήνιο και είχε στόχο την καλύτερη δυνατή παραγωγή με την παράλληλη ελαχιστοποίηση χρήσης υλικού, δαπάνης ενέργειας και χρόνου.

Ο Ελβετός ζωγράφος και παιδαγωγός στο χώρο της τέχνης Γιοχάννες Ίπτεν ήταν εκείνος που συνέλαβε την ιδέα του προπαρασκευαστικού κύκλου στο Μπάουχαους της Βαϊμάρης. Για τον Ίπτεν η υποκειμενική αντίληψη και η αντικειμενική σύλληψη αποτελούσαν τη βάση του δημιουργικού σχεδιασμού. Στο μάθημά του, ως υπεύθυνου καθηγητή του προπαρασκευαστικού κύκλου

(1919-1923), πρωτεύοντα ρόλο έπαιζαν οι σπουδές της τέχνης και των υλικών, όπως και η θεωρία των χρωμάτων και των σχημάτων. Επίσης, μέρος του μαθήματός του αποτελούσαν η ανάλυση του έργου παλαιών Δασκάλων και το γυμνό σχέδιο.

Το 1934 ο Ίπτεν αποχώρησε από τη Σχολή και τη διεύθυνση του προπαρασκευαστικού κύκλου ανέλαβε την ίδια χρονιά ο Λάζλο Μοχόλυ-Νάγκυ σε συνεργασία με τον Γιόζεφ Άλμπερς. Ο Μοχόλυ-Νάγκυ μετατόπισε την εστίαση από τα καλλιτεχνικά σε τεχνικά ζητήματα. Εφάρμοσε την παιδαγωγική φιλοσοφία του Ίπτεν, αφήνοντας τους σπουδαστές να εκτελούν αυτόνομα τις ασκήσεις των υλικών. Ωστόσο, δεν ήθελε να προωθήσει την αμιγώς ατομική έκφραση των μαθητών του, αλλά να τους εισαγάγει συστηματικά σε μια σύνθεση των αισθήσεων προκειμένου να διδαχθούν βασικές τεχνικές γνώσεις της Στατικής, της Δυναμικής και της Ισορροπίας. Το 1928 επίσημος διευθυντής του προπαρασκευαστικού κύκλου ορίστηκε ο Γιόζεφ Άλμπερς. Ο Άλμπερς παρακινούσε τους σπουδαστές να εξερευνήσουν τις ιδιότητες των διαφόρων υλικών (όπως μέταλλο, ξύλο και χαρτί) με απλά εργαλεία και έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στη χρήση και την επίδραση του φωτός, της σκιάς και της προοπτικής.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Περισσότερες πληροφορίες για τον προπαρασκευαστικό κύκλο και τους εκάστοτε υπεύθυνους των εργαστηρίων:

<https://www.bauhaus100.de/das-bauhaus/lehre/vorkurs/>

Αυτό το εργασία χορηγείται με άδεια [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).